

Věc C-604/21

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

28. září 2021

Předkládající soud:

Tribunal Administrativo e Fiscal de Braga, Juízo Administrativo Comum (Portugalsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

14. září 2021

Žalobkyně:

Vapo Atlantic, S.A.

Žalovaný:

Entidade Nacional para o Sector Energético, E.P.E. (ENSE)

Tribunal Administrativo e Fiscal de Braga (správní a finanční soud v Braze, Portugalsko)

Juzgado de lo Contencioso-Administrativo (senát pro správní věci)

ŽÁDOST O ROZHODNUTÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

ČLÁNEK 267 SFEU

**

I - Předkládající soud

Tribunal Administrativo e Fiscal de Braga - Juízo Administrativo Comum (správní a finanční soud v Braze - senát pro správní věci)

Sp. zn.: 860/21.IBEBRG

(*omissis*)

**

II - Účastníci řízení (*omissis*)

- **Žalobkyně:** VAPO ATLANTIC, S. A., (*omissis*) Guimarães.
(*omissis*)
- **Žalovaný:** ENTIDADE NACIONAL PARA O SETOR ENERGÉTICO, E.P.E. (ENSE), (*omissis*) Lisbon.
(*omissis*)
- **Další účastník řízení:** FUNDO AMBIENTAL, (*omissis*) Lisbon;
(*omissis*)
- **Další účastník řízení:** FUNDO DE EFICIÊNCIA ENERGÉTICA, (*omissis*) Lisbon.
(*omissis*)

**

III - Předmět sporu v původním řízení a relevantní skutkové okolnosti

III.A - Předmět sporu

1. Předmětem tohoto sporu je správní rozhodnutí vydané žalovaným subjektem, jímž byla žalobkyni stanovena povinnost uhradit částku 908 084 eur jako náhradu za neprokázání přimíchávání biopaliv do pohonných hmot propuštěných ke spotřebě ve druhém čtvrtletí roku 2020, a to v souladu s ustanovením čl. 11 odst. 1 Decreto-Lei n. 117/2010 (nařízení s mocí zákona č. 117/2010 ze dne 25. října).

*

III.B - Relevantní skutečnosti

1. Žalobkyně je společnost působící na trhu s pohonnými hmotami v Portugalsku.
2. Má daňový status registrovaného příjemce.

3. Jako taková nesplňuje zákonné podmínky pro fyzické přimíchávání biopaliv do pohonných hmot, které propouští ke spotřebě v Portugalsku.
4. Žalobkyně ve skutečnosti nakupuje pohonné hmoty, které uvádí na trh v Portugalsku, od společnosti se sídlem ve Španělsku.
5. Tyto pohonné hmoty obsahují biopalivo, ale v souladu s ustanoveními španělské legislativy.
6. Žalobkyně nepředložila žalovanému a ani v tomto řízení nepředkládá žádný doklad o schválení systému dobrovolné certifikace subjektu, od kterého nakupuje pohonné hmoty ve Španělsku, Evropskou komisí.
7. Bylo zjištěno, že žalobkyně ve druhém čtvrtletí roku 2020 propustila ke spotřebě 7582 tun pohonných hmot.
8. Na svém účtu neměla žádné osvědčení o biopalivu, což je metoda používaná k prokázání splnění povinnosti přimíchávání, přičemž musela mít alespoň 758 osvědčení, vzhledem k tomu, že k danému datu [druhé čtvrtletí 2020] byla povinna přimíchat 10 % biopaliv.
9. V důsledku toho jí byla uložena finanční náhrada, kterou v tomto řízení napadá.
10. Povinnost přimíchávání vyplývá z ustanovení čl. 11 odst. 1 nařízení s mocí zákona č. 117/2010 ze dne 25. října. Nezdá se, že by jakýkoli návrh tohoto nařízení byl před jeho zveřejněním a vstupem v platnost oznámen Evropské komisi.

IV - Relevantní ustanovení vnitrostátního a unijního práva

IV.A - Relevantní ustanovení vnitrostátního práva

1. Článek 11 odst. 1 nařízení s mocí zákona č. 117/2010 ze dne 25. října, ve znění nařízení s mocí zákona č. 6/2012 ze dne 17. ledna [později změněného nařízením s mocí zákona č. 8/2021 ze dne 20. ledna, které se na toto řízení nevztahuje], zní následovně:

„7 - Subjekty, které propouští ke spotřebě pohonné hmoty prostřednictvím předložení prohlášení o propuštění ke spotřebě v souladu s ustanoveními Código dos Impostos Especiais sobre o Consumo, aprovado pelo Decreto-Lei n. 73/2010, de 21 de Junho, alterado pela Lei n. 55- A/2010, de 31 de Dezembro (zákon o zvláštních spotřebních daních, schválený nařízením s mocí zákona č. 73/2010 ze dne 21. června, pozměněný zákonem č. 55- A/2010 ze dne 31. prosince), zkráceně označované jako subjekty povinné k přimíchávání, musí přispívat k plnění cílů přimíchávání biopaliv v následujících procentech, pokud jde o energetický obsah, s ohledem na

množství pohonných hmot, které propustily ke spotřebě, s výjimkou zkapalněného ropného plynu (LPG) a zemního plynu.

- a) 2011 a 2012 - 5,0 %;
- b) 2013 a 2014 - 5,5 %;
- c) 2015 a 2016 - 7,5 %;
- d) 2017 a 2018 - 9,0 %;
- e) 2019 a 2020 - 10,0 %.

IV.B - Relevantní ustanovení unijního práva

1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998¹ [platná v době zveřejnění příslušných vnitrostátních právních předpisů, ale následně zrušená směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015]:
 - článek 1 body 1 až 3;
 - článek 8 odst. 1;
 - článek 10 odst. 1.
2. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES ze dne 13. října 1998² [ve znění směrnice 2009/30/ES a směrnice (EU) 2015/1513]:
 - a. článek 7a odst. 2, zavedený směrnicí 2009/30/ES.
3. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/30/ES ze dne 23. dubna 2009³, kterou se mění směrnice 98/70/ES:
 - a. článek 4 odst. 1 druhý pododstavec.
4. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1513 ze dne 9. září 2015⁴, kterou se mění směrnice 98/70/ES a směrnice 2009/28/ES:
 - a. článek 4 odst. 1.

¹ <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/34/oj>

² <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/70/2018-12-24>

³ <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/30/oj>

⁴ <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1513/oj>

5. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009⁵ o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES [později zrušená směrnicí (EU) 2018/2001]:
 - a. článek 3 odst. 4.

**

V - Odůvodnění pochybností ohledně výkladu unijního práva

1. Nezbytnost předložit tuto žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je založena na pochybnostech vyvolaných výkladem navrhaným žalobkyní v souvislosti s povinností vyplývající z ustanovení čl. 8 odst. 1 směrnice 98/34/ES platného v době zveřejnění nařízení s mocí zákona č. 117/2010 ze dne 25. října.
2. Ustanovení čl. 11 odst. 1 nařízení s mocí zákona č. 117/2010 ze dne 25. října ve znění použitelném na toto řízení, tedy ve znění vyplývajícím ze změny provedené nařízením s mocí zákona č. 6/2012 ze dne 17. ledna 2012 (neboť později bylo rovněž změněno nařízením s mocí zákona č. 8/2021 ze dne 20. ledna), má obsah uvedený výše.
3. Dotčené pravidlo tedy pouze definuje procentní podíl přimíchání biopaliv, aniž by ve skutečnosti definovalo jakékoli technické vlastnosti biopaliv.
4. Účelem pravidla je kromě toho provést ustanovení čl. 1 odst. 5 směrnice 2009/30/ES, která zavedla článek 7a do směrnice 98/70/ES [z odstavce 2 tohoto článku 7a vyplývá povinnost členských států požadovat po dodavatelích, aby nejpozději do 31. prosince 2020 postupně snížili až o 10 % životní cyklus emisí skleníkových plynů], a sledovat obecný cíl stanovený v čl. 3 odst. 4 směrnice 2009/28/ES.
5. První pochybnost, která zde vyvstává, je právě to, zda má být definice procenta zastoupení biopaliv považována za „technický předpis“ pro účely použití směrnice 98/34/ES, zejména tím, že je považována za „jiný požadavek“, což implikuje společný výklad ustanovení čl. 1 odst. 3 a čl. 8 odst. 1 výše uvedené směrnice s ohledem na čl. 7a odst. 2 směrnice 98/70/ES, zavedený směrnicí 2009/30/ES.
6. Kromě otázky vznesené žalobkyní vyvstávají také další otázky ohledně možnosti vyloučení uplatnění čl. 8 odst. 1 směrnice 98/34/ES.
7. Zaprvé, zda je dotyčné pravidlo vnitrostátního práva zahrnuto do výjimky stanovené v samotném čl. 8 odst. 1 směrnice 98/34/ES, který odkazuje na

⁵ <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/28/oj>

vyloučení případů, kdy se „pouze přejímá úplné znění [...] evropské normy“.

8. Zadrhé, zda se na normu vnitrostátního práva vztahuje [článek 10] odst. 1 třetí odrážka směrnice 98/34/ES, zejména s ohledem na čl. 4 odst. 1 druhý pododstavec směrnice 2009/30/ES a čl. 4 odst. 1 směrnice (EU) 2015/1513.
9. Výkladová pochybnost vyvstává zejména ohledně otázky, zda lze tato ustanovení považovat za „ochranné doložky obsažené v závazných právních předpisech Společenství“, neboť z nich podle všeho vyplývá, že členský stát je pouze povinen oznámit Komisi vnitrostátní předpisy přijaté na základě těchto směrnic, aniž by tedy bylo vyžadováno jakékoli oznámení návrhu těchto pravidel.
10. Pokud není vyřešena na základě odpovědi na již uvedené otázky, vyvstává další výkladová pochybnost ve vztahu k důsledkům, které vyplývají z porušení povinnosti oznámit návrhy právních předpisů.
11. Zejména vyvstává pochybnost, zda se hospodářský subjekt může dovolávat upuštění od uplatnění ustanovení vnitrostátních právních předpisů z důvodu porušení čl. 8 odst. 1 směrnice 98/34/ES, a to takovým způsobem, že se ve vztahu k němu neuplatní povinnost přimíchávat biopaliva.
12. Pro rozhodnutí, které má být vydáno v projednávané věci, je relevantní, zda se v této konkrétní situaci může hospodářský subjekt dovolávat tohoto porušení, aby se na něj určitým způsobem nevztahovala povinnost přimíchávání, která po provedení do vnitrostátního práva ve skutečnosti vyplývá z výše uvedených ustanovení unijního práva.
13. Je zřejmé, že Soudní dvůr již o této otázce rozhodoval, ale vždy v odlišných oblastech.
14. Důvod, který vede ke zpochybnění výkladu navrhovaného v tomto sporu žalobkyní (výše zmíněné upuštění od uplatnění vnitrostátního ustanovení), je ten, že by to vedlo k obecnému nedodržování povinnosti přimíchávat biopaliva, což by ohrozilo nejen vnitrostátní cíl, ale samotný evropský cíl pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů a podporu obnovitelných zdrojů energie.
15. Výše uvedené v tomto ohledu vede k úvaze, že by byly ohroženy samotné klíčové cíle v oblasti životního prostředí, jak jsou stanoveny v článku 191 Smlouvy.
16. Není zřejmé, že by Soudní dvůr dosud rozhodl o výše uvedeném upuštění od uplatnění vnitrostátních právních předpisů v podobné věci, o jakou se jedná v tomto případě.

17. Podle rešerše provedené tímto soudem rozhodl Soudní dvůr o podobné věci pouze v rozsudku vydaném ve věci C-26/11 ze dne 31. ledna 2013⁶. Soudní dvůr však podle názoru tohoto soudu výslovně nerozhodl o povaze definice procentního podílu biopaliv a vycházel pouze z předpokladu, že vzhledem k tomu, že dotyčný členský stát v tomto případě již oznámil první návrh a poté zapracoval návrhy Komise do příslušné právní úpravy, není nutné nové oznámení (navíc se dotčená právní úprava v dané věci lišila svým rozsahem od té, o kterou se jedná v projednávané věci, neboť nestanovila pouze procentní podíl biopaliva, který má být přimíchán).
18. Vzhledem k výše uvedenému má tento soud za to, že nelze dospět k závěru, že by existovalo jasné a jednoznačné předchozí rozhodnutí, které by umožňovalo upustit od podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce ve vztahu k uvedeným otázkám.
19. To jsou důvody, které tento soud vedou k předložení této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.

VII - Další informace

1. Toto řízení je v rámci vnitrostátního práva naléhavé.
2. V téže věci jsou vedeny další spory, pokud jde o čtvrtletní vypořádání náhrad, které čekají na případné rozhodnutí o vznesených otázkách, takže potřeba předložit tuto žádost vyvstala i v této souvislosti.

PŘEDBĚŽNÉ OTÁZKY POLOŽENÉ SOUDNÍMU DVORU

S ohledem na výše uvedené se Soudnímu dvoru Evropské unie na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie předkládají následující předběžné otázky:

1. Musí být čl. 1 bod 3 směrnice 98/34/ES vykládán v tom smyslu, že pojmu „jiný požadavek“ odpovídá pro účely čl. 8 odst. 1 uvedené směrnice definice procentního podílu biopaliv, který je v souladu s článkem 7a směrnice 98/70/ES, zavedeným směrnicí 2009/30/ES, a v souladu s cílem uvedeným v čl. 3 odst. 4 směrnice 2009/28/ES určitý hospodářský subjekt povinen přimíchat do pohonných hmot, které propouští ke spotřebě, jako je tomu v případě dotčené vnitrostátní právní úpravy?
2. Musí být čl. 8 odst. 1 směrnice 98/34/ES, konkrétně výraz „s výjimkou případu, kdy takový předpis pouze přejímá úplné znění mezinárodní nebo evropské normy“, vykládán v tom smyslu, že vylučuje takové vnitrostátní ustanovení, které v souladu s čl. 7a odst. 2 směrnice 98/70/ES, zavedeným

⁶ EU:C:2013:44

směrnicí 2009/30/ES, a v souladu s cílem stanoveným v čl. 3 odst. 4 směrnice 2009/28/ES, definuje procentní podíly přimíchávání biopaliv?

3. Musí být čl. 4 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 2009/30/ES, jakož i čl. 4 odst. 1 směrnice (EU) 2015/1513 vykládány v tom smyslu, že se jedná o ochranné doložky obsažené v závazných právních předpisech Společenství ve smyslu čl. 10 odst. 1 třetí odrážky směrnice 98/34/ES?
4. Není-li odpověď na tuto otázku vzhledem k odpovědi na výše uvedené otázky nadbytečná, musí být čl. 8 odst. 1 směrnice 98/34/ES vykládán v tom smyslu, že vůči hospodářskému subjektu nelze uplatňovat takové vnitrostátní ustanovení, jako je ustanovení dotčené v tomto sporu, které definuje procentní podíl přimíchávání biopaliv, provádějící čl. 7a odst. 2 směrnice 98/70/ES, zavedený směrnicí 2009/30/ES?

Braga, dne 14. září [2021].

Soudce,

(Nuno Cerdeira Ribeiro)

(*omissis*)